

GRUMS KOMMUN

RIKTLINJER

Datum
2023-10-12

Antagen av
Kommunstyrelsen

Sida
1(8)

Reviderad datum

Paragraf
§ 219

Riktlinje för godkännande och rätt till bidrag - pedagogisk omsorg

Riktlinje för godkännande och rätt till bidrag - pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg är en verksamhet som erbjuds i stället för förskola och fritidshem i form av familjedaghem eller flerfamiljssystem. I familjedaghem arbetar en dagbarnvårdare i det egna hemmet med en liten grupp barn. Ett flerfamiljssystem kan bildas av två eller tre familjer som genom till exempel en ekonomisk förening eller handelsbolag anställer en pedagog som tar hand om familjernas barn. Riktlinjerna utgår från skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg. Riktlinjerna redovisar och förtydligar skollagen och beskriver de rutiner som gäller för godkännande och bidrag för enskild pedagogisk omsorg. Huvudmän som godkänts att enligt skollagen bedriva enskild pedagogisk omsorg i Grums kommun ska följa dessa riktlinjer. När man bedriver enskild pedagogisk omsorg ska även all annan tillämplig lagstiftning följas.

Utbildningens syfte och utformning

Syftet med utbildningen inom enskild pedagogisk omsorg

Skollagen (25 kap 2 §) anger syftet med utbildningen inom enskild pedagogisk verksamhet:

Kommunen ska sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda ett barn pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det. Kommunen ska ta skälig hänsyn till vårdnadshavarnas önskemål om verksamhetsform.

Sådan omsorg som avses i första stycket ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet.

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Om det framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska huvudmannen se till att barnet ges sådant stöd. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

Utformningen av utbildningen

Skollagen (25 kap 6 §) anger att:

6 § Sådan verksamhet som avses i 2-5 §§ ska utformas med respekt för barnets rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Den ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom sådan verksamhet ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Verksamheten ska utgå från en

helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap. Frukost, ett lagat mål mat samt mellanmål ska ingå, beroende på barnens vistelsetid. Måltiderna ska vara jämnt fördelade över dagen och serveras vid för barnen lämpliga tidpunkter, med hänsyn till deras fysiologiska behov och dygnsrytm. Kosten ska vara välkomponerad, variationsrik, näringsrik och vällagad. Specialkost ska erbjudas vid behov.

Med barnets bästa i fokus

I enlighet med skollagen (1 kap 10 §) ska barnets bästa vara utgångspunkten:

I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år.

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas.

Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Barngrupper

Skollagen (25 kap 7 §) anger att:

Sådan verksamhet som avses i 2-5 §§ ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med en lämplig sammansättning och storlek. För bedrivande av verksamheten ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.

Särskilt stöd

De barn som behöver särskilt stöd ska ges detta stöd enligt skollagen (25 kap 2 §):

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

Enskild pedagogisk omsorg kan inte neka att ta emot barn med funktionsnedsättning. Undantag får dock göras i de fall det skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för den enskilda pedagogiska omsorgen att ta emot ett visst barn.

Bidrag utgår till stödinsatser för barn folkbokförda i Grums kommun och som är i behov av särskilt stöd. Bidraget fastställs av kommunstyrelsen eller av utsedd delegat inom Grums kommun efter prövning i varje enskilt fall.

Barnsäkerhet

Barn i enskild pedagogisk omsorg ska ha samma försäkringsskydd som gäller för barn i kommunal förskola.

En handlingsplan för barnsäkerhet med rutiner för barnsäkerhetsrund, brandskydd och kriser ska finnas. Handlingsplanen för barnsäkerhet ska uppdateras varje år. Lagen om skydd mot olyckor (2 kap 2 §) anger att:

Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Vid varje enhet ska det finnas en brandskyddsansvarig. Det ska finnas en god dokumentation av rutiner för regelbunden kontroll av det byggtekniska och organisatoriska brandskyddet, till exempel regelbunden kontroll av utrymningsvägar, brandlarm och släckutrustning, men även fortbildning/information till personal. Brandinspektör från Räddningstjänsten genomför regelbunden tillsyn kring brandskydd efter uppstart.

Miljöinspektör från Grums kommuns tillväxt- och tillsynsfunktionen genomför regelbunden tillsyn kring miljö- och hälsoskyddsfrågor.

Tillbud och skador ska dokumenteras och utredas av huvudmannen. Vårdnadshavare ska omgående informeras om tillbud och skador. En kopia av dokumentationen ska inlämnas till Grums kommuns sektor för barn- och utbildning.

Anmälningsskyldighet till socialtjänsten

Enligt socialtjänstlagen (14 kap 1 §) har yrkesverksamma i verksamheter som berör barn anmälningsskyldighet:

Följande myndigheter och yrkesverksamma är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa:

1. Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom.

I ansökan om godkännande för att bedriva förskola/fritidshem/pedagogisk omsorg i Grums kommun uppger man om man tagit del av 14 kap 1 § i socialtjänstlagen kring anmälningsskyldighet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg (sid. 31) anger att:

Huvudmannen bör i sin systematiska uppföljning och utvärdering

- kartlägga verksamhetens förutsättningar och genomförande,
- analysera kvaliteten och bedöma verksamhetens utvecklingsbehov,
- med utgångspunkt i analysen och i dialog med personalen planera och besluta vilka områden som behöver utvecklas för att stimulera barnens utveckling och lärande, samt
- följa upp att formerna för barnens delaktighet och medverkan i uppföljning och utvärdering är anpassade till deras ålder och mognad.

Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att huvudman, personal, föräldrar, barn och tillsynsmyndighet får kunskap och insyn i en verksamhets kvalitet, förutsättningar och möjligheter till en förbättrad kvalitet.

Det systematiska kvalitetsarbetet innebär att huvudmannen bör följa upp verksamhetens förutsättningar och genomförande för att kunna analysera kvaliteten och bedöma verksamhetens utvecklingsbehov. Personalen bör vara delaktig i denna process, där barns delaktighet och medverkan bör fokuseras.

Personal

För bedrivande av verksamheten ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. (Skollagen 25 kap 7 §).

Det ska finnas en person som är verksamhetsansvarig. Verksamhetsansvarig är Grums kommuns kontaktperson när det gäller verksamhetsfrågor.

Utdrag ur belastningsregister krävs för yrkesverksam som är anställd inom fristående verksamhet.

Tystnadsplikt gäller enligt 29 kap 14 § i skollagen för den som är eller har varit verksam inom yrkesmässigt bedriven fristående förskola.

Om verksamheten bedrivs i hemmet utan anställd personal och där finns barn under ett år ges inte godkännande.

Övriga krav

Lokaler och verksamheten utomhus

Skollagen (2 kap 35 §) anger att:

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

För verksamheten ändamålsenligt bygglov ska finnas.

I familjedaghem bedrivs verksamheten i dagbarnvårdarens hem. I flerfamiljssystem bedrivs verksamheten i hemmen hos de familjer som ingår i systemet.

Bostaden ska vara anpassad för arbete med barn och ändamålsenlig i enlighet med verksamhetens uppdrag. Det ska finnas tillgång till lämplig utomhusmiljö. Bostaden ska vara barnsäker, rökfri och ha goda hygieniska förhållande. Bostaden ska godkännas av kommunen.

Lokalerna får användas till annan verksamhet under förutsättning att det inte inkräktar på möjligheterna att bedriva förskoleverksamhet. Finns det begränsningar i användandet av bostaden måste det framgå av ansökan.

Används en kompletterande lokal ansvarar huvudmannen för att denna är barnsäker och att den uppfyller andra myndigheters bestämmelser. Använder huvudmannen egen eller abonnerad buss för olika aktiviteter är det huvudmannens ansvar att transporten sker barnsäkert.

Avgifter

Verksamheten administrerar själv sina barnomsorgsavgifter.

Avgiften får inte överstiga maxtaxan för barnomsorg. Utöver barnomsorgsavgiften får det endast förekomma en obetydlig kostnad för vårdnadshavarna, till exempel vid utflykter. Barnomsorgsavgift ska tas ut på samma sätt för alla bidragsberättigade barn i verksamheten.

Syskonrabatt ska omfatta syskon i kommunal och fristående verksamhet.

Skollagen (25 kap 9 §) anger att:

För plats i sådan pedagogisk omsorg som avses i 2 § och som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem samt för sådan omsorg som avses i 5 § får avgifter tas ut på det sätt som anges i 8 kap 16 § första stycket respektive 14 kap 12 §.

Från och med höstterminen det år barnet fyller tre år, får avgift endast tas för den del av verksamheten som överstiger 525 timmar per år, enligt skollagen 8 kap 16§.

Tillgänglighet och öppettider

Enskild pedagogisk verksamhet ska vara öppen för alla barn som tas emot i motsvarande offentlig verksamhet. Verksamheten som bedrivs i form av flerfamiljsystem tar bara emot barn från de familjer som ingår i systemet. Bidragsberättigade enskilda verksamheter är riksrekryterande på samma sätt som fristående skolor.

Pedagogisk omsorg ska erbjudas barn i ålders 1-12 år vars föräldrar arbetar, studerar, är arbetslösa och aktivt arbetssökande, sjukskrivna eller föräldralediga.

Verksamhet ska kunna tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden kl. 06.30-18.30. Ramtiden är den maximala öppettiden en verksamhet ska kunna erbjudas. Vårdnadshavares behov av öppettider ska kontinuerligt följas upp av huvudmannen. Huvudmannen och vårdnadshavare kan komma överens om kortare öppettider under förutsättning att alla vårdnadshavares behov har beaktats. Huvudmannen måste dock ändra verksamhetens öppettider om en enskild vårdnadshavare får behov av längre öppettider inom ramtiden. Vårdnadshavares förändrade behov av öppettider ska mötas omgående.

Huvudmannen ska kunna visa hur verksamheten löser tillfälliga och planerade sjukdagar, utbildningsdagar och semesterdagar. Detta kan ske med hjälp av samarbetsavtal med andra verksamheter eller speciella avtal med vårdnadshavarna.

I de fall en enskild pedagogisk omsorg har stängts ska vårdnadshavarna erbjudas alternativ verksamhet.

Köhantering

Varje fristående verksamhet hanterar sin egen kö utifrån gällande lagstiftning och egna beslutade regler.

Vid byte av plats från kommunal till enskild pedagogisk omsorg tillämpas en uppsägningstid på två månader. Uppsägningstiden vid byte från fristående verksamhet till kommunal beslutas av den fristående verksamheten.

Vid byte mellan kommunal och enskild pedagogisk omsorg ska kontroll av barnomsorgsskulder ske.

Godkännande

Enligt skollagen (25 kap 2 §) ska kommunen sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda ett barn pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det. För att få driva enskild pedagogisk omsorg i Grums kommun krävs ett godkännande av kommunen.

Godkännandet upphör automatiskt om verksamheten inte har startats inom ett år från och med kommunstyrelsens datum för beslut.

Vid förändring

Om verksamheten helt eller till väsentlig del ändras eller flyttas ska nytt godkännande sökas. Om verksamheten upphör ska huvudmannen i god tid skriftligen underrätta kommunstyrelsen.

Huvudmannen ska även informera om andra förändringar av betydelse för verksamheten, som exempelvis stora personalförändringar, byte av förskolechef, byte av huvudman och byte av verksamhetsform. Det åligger även huvudmannen att meddela förändrade kontaktuppgifter.

Tillsyn

Kommunen där verksamheten bedrivs är tillsynsmyndighet för den fristående verksamheten. Kommunen har skyldighet att inspektera verksamheten och får begära in de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Den fristående verksamheten har skyldighet att lämna in de uppgifter som kommunen begär.

Föreläggande och återkallande av godkännande

Om det finns missförhållande i verksamheten ska kommunen förelägga huvudmannen att avhjälpa missförhållandet. Om missförhållandet är allvarligt och/eller om kommunens föreläggande inte följs, får kommunen återkalla godkännandet. Ett godkännande ska återkallas om skyldigheten enligt lagen om registerkontroll av personal inte efterlevs.

Överklagande av beslut

Kommunens beslut om godkännande, rätt till bidrag, återkallande av detsamma och förelägganden får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Bidrag

Skollagen (25 kap 11 §) anger att:

Hemkommunen ska lämna bidrag till en huvudman som har rätt till bidrag enligt 10 § för varje barn som tas emot.

Kommunen i vilken barnet är folkbokförd ska lämna bidrag till den verksamhet som är godkänd av kommunstyrelsen.

Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för ett barn i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen (skollagen 25 kap 13 §). Hemkommunen är inte heller skyldig att lämna bidrag till verksamheten om det innebär påtagliga negativa följder för motsvarande verksamheter i kommunen.

Bidraget bestäms med hänsyn till barnets behov och huvudmannens åtagande efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna förskoleverksamheten och skolomsorger. Hemkommunen är bara skyldig att lämna bidrag i den omfattning som den är skyldig att erbjuda motsvarande offentliga verksamhet.